

**МИННО-ГЕОЛОЖКИ
УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. ИВАН РИЛСКИ“**

**ПРАВИЛА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА
ЗДРАВОСЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ
НА ТРУД**

2026 г.

РАЗДЕЛ I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящите вътрешни правила определят основните изисквания за безопасни условия на труд, които трябва да се осигуряват и спазват в Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ – София. По смисъла в термина „безопасни условия на труд“ се включват хигиенно-санитарните условия, противопожарната и аварийна безопасност също така и такива условия на труд, които не водят до професионални заболявания и трудови злополуки при работа и създават предпоставка за пълно физическо, психическо и социално благополучие на работещите лица.

Чл. 2. Здравословни условия на труд /хигиена на труда/ са условия на труд, които позволяват нормалното функциониране на човешкия организъм. Те се изразяват в изисквания към условията на трудовия процес. Целта е да се предотвратят неблагоприятните последици от работната среда.

* Безопасни условия на труд /безопасност на труда/ техническа безопасност - гарантират опазването на физическата и психическата цялост на човешкия организъм и се предотвратява външното неблагоприятно влияние върху него.

Чл. 3. Вътрешните правила са задължителни за всички участници в трудовата дейност/учебния процес и командировани лица и други, които се намират на територията на университета, като уреждат техните права, задължения и отговорности по осигуряване, контролиране и изпълнение на безопасните условия на труд.

Чл. 4. Правилата определят правата и задълженията за осигуряване и контролиране на безопасни условия на труд в МГУ „Св. Иван Рилски“.

Чл. 5. Освен изискванията на тези правила, трябва да се спазват и установените в Република България единни правила, норми и изисквания за безопасни условия на труд, съответстващи на извършваната дейност.

Чл. 6. Забранява се изпълнението на заповеди и разпореждания, противоречащи на тези правила.

Чл. 7. Забранява се допускането на работа на лица, които:

1. не са в трудови правоотношения;
2. не са инструктирани и запознати с условията и изискванията за безопасна работа,
3. са в нетрезво състояние или употребяват алкохол или упойващи вещества през работно време.

Чл. 8. Регистрирането и отчитането на трудовите злополуки да се извършва съгласно Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки

Чл. 9. При осъществяване на дейността за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд работодателят е длъжен:

- да възлага на работещите задачи, съобразени с техните компетентности, опит и възможности, както и с пригодността им по отношение на безопасността и здравето при работа;
- да създаде необходимата организация за осъществяване на наблюдението и контрола по изпълнението на планираните мерки;
- да осигури ефективен контрол за извършване на работата без риск за здравето и по безопасен начин;

Чл. 10. Работодателят създава организация за осигуряване на пожарната безопасност в предприятието по реда на Наредба № Из-2377 от 2011 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите (ДВ, бр. 81 от 2011 г.).

Чл. 11. През работното време температурата на работните места, на които постоянно работят хора, трябва да отговаря на установените норми и да се съобразява с използваните методи на работа и физиологичните изисквания.

Чл. 12. Работните места и работното оборудване, включително вентилационните системи, се почистват редовно в съответствие с хигиенните и технологични изисквания.

Чл. 13. Работодателят е длъжен да осигури:

1. условия за безпрепятствено придвижване на работещите по пътищата за евакуация и през евакуационните изходи;
2. обозначаването със знаци на евакуационните пътища и изходите;
3. евакуационно осветление;
4. поддържането на електрическите инсталации в обекта, така че същите да не създават предпоставки за възникване на пожар.

Чл. 14. Работодателят е длъжен да осигурява:

- санитарни помещения (тоалетни, умивалници);
- условия за поддържане на лична хигиена.

Чл. 15. Задължения на работниците:

- да използват правилно оборудването;
- да спазват инструкциите за безопасност;
- да не отстраняват защитни устройства;
- да уведомяват незабавно при опасност или неизправност.

РАЗДЕЛ II

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

Чл. 16. Ректорът на МГУ „Св. Иван Рилски“, в качеството си на работодател:

1. Определя длъжностно лице с подходящо образование и квалификация и организира изпълнението на дейностите, свързани със защитата и профилактиката на професионалните рискове в МГУ „Св. Иван Рилски“;
2. Осъществява контрол за изпълнението на задълженията на длъжностното лице, по Хигиенна охрана на труда и Пожарна и аварийна безопасност - „ХОТ и ПАБ“ при извършване на трудовата дейност;
3. Прави оценка на риска за здравето и безопасността и предоставя на работещите информация за рисковете (оценката на риска обхваща работните процеси и работното оборудване, помещенията, работните места, организацията на труда, използването на материали и други фактори на работната среда);
4. Осигурява на всеки работещ подходящо обучение и инструктаж по безопасност и здраве при работа. Условията и редът за провеждане на обучение и инструктаж по безопасност и здраве при работа са регламентирани с Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009 г., издадена от МТСП за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работното място на работници и служители;

5. Приема план за действие при аварии, бедствия и пожари, оказване на първа долекарска помощ и определя длъжностни лица, които да изпълняват планираните дейности;
6. Осигурява средства за колективна и лична защита на работещите в зависимост от спецификата на дейността им;
7. Създава Комитет по условия на труд и определя своите представители в него. Организира първоначално и ежегодно обучение на членовете на комитета по условията на труд. Изискванията, съдържанието и обхватът на обучението са уредени в Наредба № 4 от 1998 на МТСП и МЗ;
8. Осигурява на своите работници, служители и преподаватели медицинско обслужване от служба по трудова медицина. Условията и редът за осъществяване дейността на службите по трудова медицина са определени с Наредба №3 на МТСП и МЗ от 2008 г.
9. Провежда безплатни периодични медицински прегледи, съгласно Наредба № 3 за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците, издадена от Министерството на здравеопазването и Наредба № 7 от 15.08.2005 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплеи, издадена от МТСП и МЗ.

Чл. 17. Звено „ХОТ и ПАБ “ в Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“:

1. Получава информация от служителите и преподавателите в университета относно условията на труд и настъпилите промени в организацията на трудова дейност;
2. Предлага мерки за въздействие при нарушаване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд;
3. Консултира и подпомага Ректора по прилагането на изискванията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
4. Провежда начален инструктаж на новопостъпилите работници и служители съгласно изискванията на Наредба № РД-07-2 от 16 декември 2009 г., издадена от МТСП за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. Данните за проведените инструктажи да се отразяват в книгите за инструктажи;
5. Участва в организирането на периодичните обучения и инструктажи по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
6. Веднъж годишно подава декларация/уведомление в териториална дирекция „Инспекция по труда“ в срок до 30 април на следващата година. Редът за подаване на декларация/уведомление е уреден в Наредба № 3, издадена от МТСП за формата, съдържанието, реда и начина за подаване и съхраняване на декларацията/уведомлението по чл. 15, ал. 1 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд.
7. Участва в установяването и оценката на професионалните рискове;
8. Установява, разследва, регистрира и отчита задължително всяка станала трудова злополука и професионално заболяване;
9. Сътрудничи на службата по трудова медицина, обслужваща университета при изпълнение на функциите и задачите ѝ;
10. Организира осигуряването на лични предпазни средства и работно облекло съгласно действащите нормативни актове;

11. Отчита специфични опасности за работници и служители, които се нуждаят от специална закрила, включително и тези с ограничена работоспособност, за които предвижда улеснения на работните им места при изпълнение на трудовите функции;
12. Организира запознаването на работещите в МГУ „Св. Иван Рилски“ с настоящите правила;
13. Предприема необходимите мерки за координация на действията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, когато на една работна площадка се извършва работа от работници на други работодатели.

Чл. 18. Преподавателите, работниците и служителите в Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“:

1. Получават информация за рисковете за здравето им, свързани с изпълнението на конкретната трудова дейност и работно място;
2. Спазват установените правила за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, съгласно чл. 126, т. 6 от Кодекс на труда;
3. Преминават инструктаж и обучение за рисковете за здравето и безопасността им, както и за мерките, които се предприемат за отстраняването и намаляването им;
4. Да работят правилно и само с изправна техника и апаратура и да не извършват действия по отстраняването на повреда, ако нямат съответната правоспособност;
5. Полагат грижи за своята безопасност и безопасността на другите лица, които могат да пострадат от действията им.
6. Използват средства за индивидуална защита, ако естеството на работа го изисква;
7. Информират незабавно Ректора на Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ или прекия си ръководител за възникнала опасност за тяхното здраве или здравето на други лица;
8. Да съдействат на работодателя при изпълнението на дейностите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и на предписанията от контролните органи и други.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Настоящите правила са приети от Академичния съвет на Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ с Протокол № 20 от 03.02.2026 г., утвърдени са от Ректора на Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ и влизат в сила от тази дата.
2. Настоящите правила могат да бъдат изменяни и допълвани по реда на тяхното приемане.
3. За неуредените в настоящите правила въпроси се прилагат разпоредбите на действащото в Република България законодателство и утвърдените от работодателя вътрешни актове на Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“.